

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

BESLUT
2016-05-25
Meddelat i
Linköping

Mål nr
8601-15

SÖKANDE

SSH Recycling AB, 556718-9260

Ombud: advokaten Katerina Strömsholm
Strömsholm Advokatbyrå AB
World Trade Center
Jungmansgatan 12
211 19 Malmö

MOTPART

Tekniska Verken i Linköping AB, 556004-9727

Ombud: advokaten Erik Olsson och Fredrik Gustafsson
Advokatfirman Kahn Pedersen
Box 16119
103 23 Stockholm

KONKURRENSVERKET	
2016-05-25	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SAKEN

Överprövning av avtals giltighet enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Ansökan om överprövning avvisas.

Dok.Id 250054

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00

E-post:
forvaltningsrattenilinkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDE M.M.

Tekniska Verken i Linköping AB (Tekniska Verken) och Meldgaard Recycling AB (Meldgaard) har den 26 november 2015 ingått Avtal avseende försäljning av slagg från Gärdstadsverkets avfallsförbränningsanläggning (Avtalet).

SSH Recycling AB (SSH) yrkar i ansökan om överprövning att förvaltningsrätten ska besluta att Avtalet är ogiltigt.

Tekniska Verken motsätter sig bifall till ansökan och anser att den bör avvisas.

VAD PARTERNA HAR ANFÖRT

Parternas inlagor är försedda med rättslig argumentation med hänvisningar till olika rättskällor. Förvaltningsrätten har tagit del av vad parterna anfört, även sådant som inte redovisas i domen.

SSH

Tekniska Verken har ingått Avtalet, som utgör ett kontrakt enligt LUF, utan föregående annonsering. SSH är leverantör på marknaden och har berövats möjlighet att konkurrera om kontraktet.

Avtalet har rubricerats som avtal om försäljning av slagg, men avser i själva verket en förtäckt anskaffning av slaggsortering som Meldgaard ska tillhandahålla. Meldgaard är således säljande part. Syftet med Avtalet är att tillgodose Tekniska Verkens behov av slaggsortering. Det är samma syfte som Tekniska Verken hade med tidigare genomförd upphandling. Avtalet har vidare ingåtts i nära anslutning till det tidigare upphandlingsförfarandet och

med den leverantör som Tekniska Verken avsåg tilldela kontrakt. Avtalet är likartat det upphandlade kontraktet, dock med en något justerad prismodell.

Tekniska Verken ska enligt Avtalet erhålla ett visst belopp per ton osorterat slagg. Beloppet ska justeras med täta intervaller och bestämmas i förhållande till Meldgaards intäkter från försäljningen av i slagget ingående metaller m.m. Tekniska Verken får på så sätt del av försäljningsintäkterna vid sorteringen.

Avtalets utformning bygger på att Meldgaard tillhandahåller slaggsortering och att slaggsortering sker på Tekniska Verkens område, varvid restslaget lämnas kvar hos Tekniska Verken. Avlämning av avfall betingar normalt ett betydande pris. Skulle restslaget exempelvis deponeras är kostnaden 200–500 kr/ton. Därutöver tillkommer deponiskatt och transportkostnader. Om det hade varit fråga om försäljning hade ansvaret för dessa kostnader legat på Meldgaard. Det faktum att Meldgaard utan kostnad får bli av med restslaget efter sortering innebär en form av ersättning. Vidare tillhandahåller Tekniska Verken utan avgift en uppställningsplats för maskinutrustning för slaggsortering som betingar ett ekonomiskt värde. Tekniska Verken lämnar således även härigenom en form av ersättning. Att Meldgaard betalar för el är inte relevant. Att en leverantör flyttar sina maskiner till beställaren och gör arbete där är mycket vanligt vid köp av tjänster. Det är fråga om bearbetning av annans egendom.

Även omständigheterna att Meldgaard inte får anlita eller byta underleverantör utan Tekniska Verkens godkännande och att parterna ska hålla olika möten, talar för att syftet med Avtalet är att Meldgaard ska utföra tjänster.

Tekniska Verken

Tekniska Verken genomförde under våren 2015 på frivillig basis upphandling avseende sortering av slagg från Gärdstadsverkets avfallsförbränningsanläggning. Förvaltningsrätten beslutade i dom den 26 augusti 2015 i mål nr 3704-15 att upphandlingen skulle göras om. Det har kommit att stå alltmer klart att slagg uppbär ett sådant ekonomiskt värde att Tekniska Verken kan få betalt för slagget, snarare än att Tekniska Verken ska betala för att få det hanterat. Eftersom det således inte är nödvändigt att köpa någon sådan tjänst, har Tekniska Verken inte genomfört någon ny upphandling.

Huvudsaklig prestation under Avtalet är för Tekniska Verken att sälja slagg, genom att hålla sådan tillgänglig för avhämtning, och för Meldgaard att köpa slagg av Tekniska Verken. Avtalet innehåller inte något rättsligt bindande åtagande för Meldgaard att utföra tjänst, leverera vara eller genomföra byggtreprenad. Av Avtalet framgår inte att Tekniska Verken ska utge någon ersättning till Meldgaard.

Det fasta pris per ton slagg som Meldgaard betalar är detsamma oavsett om slagget sorteras eller inte. Anledningen till att Meldgaard öppet ska redovisa intäkterna från försäljningen av de i slagget ingående komponenterna är att Tekniska Verken vill förvissa sig om att priset på det slagg som säljs är marknadsmässigt. Att avtalsparterna ska träffas varje halvår för att diskutera en prisförändring medför inte att LUF blir tillämplig.

Det är inte fråga om bearbetning av annans egendom. Enligt Avtalet övergår äganderätten och risken för t.ex. fel på Meldgaard vid avhämtning. Tekniska Verken har därutöver friskrivit sig från produktansvar och felansvar.

Enligt Avtalet har Meldgaard rätt, men ingen skyldighet, att nyttja anvisad uppställningsplats för maskinutrustning för sortering av slagg. Meldgaard

ska i så fall betala för förbrukad el. Nyttjandet av uppställningsplats är således inte kostnadsfritt.

Efter sortering får Meldgaard lämna restprodukter på anvisad plats. Någon skyldighet att göra det finns inte, men p.g.a. miljömässiga hänsyn är det högst lämpligt att restprodukterna inte lämnar deponiområdet. De kostnader som SSH påstår föreligga i dessa delar kan inte vitsordas.

Tekniska Verken förstår inte på vilket sätt Avtalets bestämmelser om underleverantörer och organisation medför att LUF blir tillämplig.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 2 § första stycket LUF gäller lagen för upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster för verksamhet inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster. Lagen gäller också då en upphandlande enhet anordnar projekttävlingar.

Enligt 2 kap. 23 § LUF avses med upphandling de åtgärder som vidtas av en upphandlande enhet i syfte att tilldela ett kontrakt eller att ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggentreprenader.

Enligt 16 kap. 13 § första stycket LUF ska rätten besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande enhet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan föregående annonsering enligt 7 kap. 1, 2, 3, 4 eller 5 §, 13 kap. 5 § eller 15 kap. 4 §.

Förvaltningsrättens bedömning

För att LUF ska vara tillämplig förutsätts att Tekniska Verken genom Avtalet dels anskaffar vara, tjänst eller byggtreprenad, dels utger någon form av ersättning för prestationen (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 14 juni 2013 i mål nr 8881-12). Vid bedömningen är det Avtalets syfte och utformning som är avgörande (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 14 februari 2007 i mål nr 797-06). I de fall gränsdragningsfrågor uppkommer får en helhetsbedömning av samtliga förekommande omständigheter belysa hur avtalets egentliga karaktär ska kategoriseras (prop. 2009/10:180 s. 360).

Avtalet är till sitt innehåll känt för parterna i målet, som har åberopat och hänvisat till delar av det i sin argumentation. SSH gör därvid gällande att Tekniska Verken genom Avtalet i praktiken anskaffar en tjänst i form av slaggsortering av Meldgaard. Detta bestrider Tekniska Verken.

Tekniska Verken gör gällande att Avtalet inte innefattar något rättsligt bindande åtagande för Meldgaard att utföra slaggsortering eller någon annan tjänst åt Tekniska Verken och pekar bl.a. på att äganderätten till slagget övergår vid avhämtning och att Meldgaard inte har någon skyldighet att använda Tekniska Verkens uppställningsplats för slaggsortering. Vad Tekniska Verken har angett i denna del har inte på något konkret sätt ifrågasatts av SSH eller visats stå i strid med avtalsinnehållet. Därmed finner förvaltningsrätten att det inte är visat att Tekniska Verken anskaffar någon tjänst av Meldgaard genom Avtalet. Vad SSH har åberopat avseende bl.a. Tekniska Verkens tidigare upphandling av slaggsorteringstjänst och det sätt på vilket slaggspriset ska fastställas enligt Avtalet, föranleder ingen annan bedömning.

Att Tekniska Verken ska tillhandahålla en uppställningsplats för slaggsortering och ge Meldgaard möjlighet att utan avgift avlämna restavfall innebär i

sammanhanget inte att någon ersättning utgår från Tekniska Verken till Meldgaard genom Avtalet.

Vid angivna förhållanden är LUF inte tillämplig på Avtalet. Ansökan om överprövning ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D)

Sofia Blomkvist

Föredragande: Carl Hultsberg

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.